

№2 2019

ПОЧАТКОВА ШКОЛА

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

*У колі дружної родини. Марія Антонкова,
вчитель-методист початкових класів
ОЗО "Овруцька гімназія імені Андрія Малишка"
Житомирської обл.*

БІБЛІОТЕКА
Філія №2
*Дитячі очі – возники надії.
Тетяна Гапонько, вчитель початкових класів
Глухівської ЗОШ І–ІІІ ст. № 6 Сумської обл.*

Олена САКАЛЮК,
кандидат педагогічних наук, старший викладач
Київського університету імені Бориса Грінченка

Підготовка вчителів до формування здоров'язберезувальної компетентності молодших школярів засобами LEGO-конструювання

У статті розглядається проблема важливості формування у молодших школярів здоров'язберезувальної компетентності, виокремлюються завдання, які ставляться перед педагогами; пропонується авторський комплекс ігор для формування здоров'язберезувальних компетентностей молодших школярів за допомогою цеглинок LEGO.

Ключові слова: конструювання, конструктивна діяльність, здоров'язберезувальна компетентність.

Майбутнє кожної держави залежить від рівня освіченості підростаючого покоління, що можливо тільки за умови, якщо це покоління буде здоровим. На жаль, за даними сучасних досліджень, майже 90% українських школярів мають відхилення у здоров'ї, понад 50% – незадовільну фізичну підготовку, близько 60% мають низький рівень фізичного розвитку [1].

На сьогодні в Україні викликає турботу різке погіршення стану фізичного та розумового розвитку підростаючого покоління, зниження рівня народжуваності й тривалості життя, зростання смертності, особливо дитячої, а також відсутність мотивації до збереження та зміцнення здоров'я. Вступаючи до школи, 85% дітей мають ті чи інші порушення соматичного та психічного характеру, зростає кількість дітей, які мають психоневрологічні захворювання [3]. Поміж найпоширеніших захворювань учнів можна виділити хвороби органів зору, слуху, травлення, серцево-судинні захворювання, відхилення в опорно-руховій системі. Також значно зросли показники погіршення психічного здоров'я учнів.

З огляду на це збереження та зміцнення здоров'я дітей і молоді є пріоритетним завданням нашої держави.

Мета статті полягає в обґрунтуванні та доведенні необхідності формування здоров'язберезувальної компетентності учнів початкових класів засобами LEGO-конструювання.

Британська асоціація продавців іграшок назвала цеглинки LEGO найбільш значимою іграшкою XX століття в 2000 році. Конструктори LEGO не випадково ось уже три покоління поспіль займають верхні рядки популярності у дітей. Шипасті кубики втілюють ідею модульності. Повальне захоплення дітей LEGO-конструюванням зацікавило і методистів-педагогів у нашій країні [2].

У 2018 році між Міністерством освіти і науки України та TheLEGOFoundation було підписано Меморандум про взаєморозуміння. З 1 вересня цього року перші класи Нової української школи безкоштовно отримали набори LEGO, які допомагають впроваджувати ігрові та діяльнісні

методи навчання в освітній процес. Методика навчання з конструкторами допоможе учням тренувати пам'ять, розвивати моторику і творчо мислити. Міністерство освіти і науки опублікувало методичні посібники з використання конструкторів LEGO та методики "Шість цеглинок" у початковій школі. Адже з шести кубиків LEGO 2 x 4 можна зібрати 915 мільйонів різних комбінацій.

Слід додати, що з 2018 року тренерами TheLEGO-Foundation було проведено тренінги з впровадження ігрових та діяльнісних методів навчання для 700 педагогів: вчителів перших класів 100 пілотних шкіл, заступників директорів та психологів. Загалом відбулося 25 тренінгів, до яких долучалися і методисти методичних центрів, представники обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти.

Пропонуємо до уваги вчителів початкової школи комплекс ігор та фізкультхвилинок з використанням цеглинок LEGO для формування здоров'язберезувальних компетентностей молодших школярів.

"Цікавий мішечок"

Вчитель використовує мішечок та цеглинки 3 чи 2 кольорів, щоб розбити дітей на команди.

"Новий сусід"

Кожна парта позначена певним кольором, діти витягають з цікавого мішечка цеглинки і знайомляться з новим сусідом по парті.

"Злови колір"

Вчитель використовує цікавий мішечок, діти витягають кольорові цеглинки. Ведучий називає колір, і той, у кого він випав, тікає від решти дітей. Ведучий змінює кольори протягом гри кілька разів.

"Команди"

Вчитель використовує цеглинки замість команд, які потрібно озвучувати. Наприклад, піднімає одну із цеглинок і діти виконують відповідну команду. Червона – старт, жовта – шикуйсь в шеренгу, синя – взяти інвентар, зелена – вільна позиція, голуба – фініш.

"Кольоровий квач"

Вчитель показує цеглинку певного кольору і діти, у яких на одязі присутній даний колір стають квачами, вони ловлять інших дітей. Колір цеглинок змінюється протягом гри кілька разів.

"Розімни себе"

Цеглинка певного кольору означає якусь частину тіла, яку потрібно розім'яти. Наприклад: червона цеглинка –

права рука, зелена — ліва, жовта — голова, синя — права нога, помаранчева — ліва нога.

"Художник"

Спочатку обирається художник, який повертається до всіх спиною, або заплющує очі. Діти беруть у руки по цеглинці різного кольору і запитують: "Художник, художник, якою фарбою будеш малювати"? Художник називає колір, повертається і має впіймати тих дітей, у руках яких названий колір.

"Далеко — близько"

Цеглинка певного кольору відповідає місцезнаходженню захованого предмета. Один учень шукає цей предмет, його локацію визначає за вказаними учнями кольорами: червоний — дуже близько, жовтий — близько, зелений — далеко.

Діти беруть кожен по одній цеглинці різного кольору. Вчитель будує вежу з цеглинок. Діти повинні вишикуватися в шеренгу відповідно до своїх кольорів. Нижня цеглина — перший у шерензі, верхня — останній.

"Не такий"

Діти будують вежу, ставлячи по черзі цеглинки, не такого кольору, як поставив попередній гравець. Будують вежу обережно, щоб не впала.

"Знайди скарб"

Під кожним кольором зашифроване місцезнаходження підказки. Завдання дітей: дійти до останньої станції і знайти скарб. Червона цеглина — старт, зелена — стадіон, жовта — пісочниця, голуба — спортивна зала, помаранчева — баскетбольне поле та ін.

"День народження"

Вчитель ділить дітей на чотири команди, відповідно до пори року, у якій народилися, за допомогою цеглинок.

Потім відповідно до дати народження виконують таку кількість рухів самостійно або командою. Зелена цеглина — весна, жовта — літо, синя — зима, помаранчева — осінь. Діти таким чином запам'ятовують пори року та дати народження своїх однокласників.

Отже, навчально-виховний процес сучасної української школи повинен оберігати здоров'я учнів, зміцнювати його, бути спрямованим на розвиток, навчання й виховання та мати лікувально-профілактичний вплив на фізичний, психічний, інтелектуальний і емоційний стан молодшого школяра, забезпечуючи формування гармонійно розвиненої особистості.

Діяльність учителя щоденно, поурочно має бути орієнтована на формування в дітей стійкої позиції, що передбачає визначення цінності здоров'я, почуття відповідальності за збереження й зміцнення власного здоров'я, поглиблення знань, умінь та навичок, пов'язаних з усіма складовими здоров'я (фізична, соціальна, психічна, духовна). Бо найдорожчим скарбом, яким нагороджує людину природа від народження і на довгі роки життя, є здоров'я.

Список використаних джерел

1. Грицай Ю. О. Використання здоров'язберігаючих технологій в навчальній діяльності школярів : навчальний посібник / Ю. О. Грицай. — Миколаїв : МДУ ім. В. О. Сухомлинського, 2012. — 181 с.
2. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. — К. : ТОВ "Видавничий дім "Плєяди", 2017. — 206 с. — С.16.
3. Формування культури здоров'я молодших школярів шляхом упровадження здоров'язбережувальних освітніх технологій. Науково-практичний посібник, Гоша, 2014 р. — 243 с.

ПІВСТОЛІТТЯ РАЗОМ. ЯК ЦЕ БУЛО

Алла ШЕМЕТОВА,

вчителька II категорії НВК "Морозівська ЗОШ І–ІІІ ст. – ДНЗ"
Хмельницької обл.

Значення журналу "Початкова школа" для професійного зростання вчителя

Впродовж багатьох років ми, вчителі початкових класів НВК "Морозівська ЗОШ І–ІІІ ст. – ДНЗ" передплачуємо науково-методичний журнал "Початкова школа". Він адресований усім, хто виховує і вчиться, любить освіту, або просто цікавиться проблемами української школи. Видання стало настільною книгою. На його сторінках висвітлюються результати теоретичних і практичних досліджень запровадження педагогічних інновацій у навчальний процес. "Початкова школа" знайомить освітян не лише з творчим доробком кращих учителів-новаторів, а й з дослідженнями працівників ХОІППО,

інших навчальних закладів України. На сторінках часопису можна знайти необхідну науково-методичну інформацію з найактуальніших проблем Нової української школи, висвітлює життя та діяльність сільських шкіл. Особливо незамінний журнал коли складаємо класні та виховні години. Під час підготовки до уроку завжди допоможе розділ "Методика навчання", де розміщені методичні матеріали — уроки висококваліфікованих учителів. Тому можна з впевненістю сказати, що журнал "Початкова школа" слугує підвищенню фахової майстерності вчителів та керівника.

«ПОЧАТКОВА ШКОЛА»

щомісячний науково-методичний журнал

№ 2 (596) ЛЮТИЙ 2019

Засновники –

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ВИДАВНИЦТВО «ПОЧАТКОВА ШКОЛА»

Видавець –

ВИДАВНИЦТВО «ПОЧАТКОВА ШКОЛА»

Видається з липня 1969 року
Київ

Журнал включено до переліку наукових
видань ВАКУ України, в яких можуть
публікуватись основні результати
дисертаційних робіт

Головний редактор

Алла ЛУК'ЯНЕЦЬ, кандидат педагогічних наук,
заслужений працівник народної освіти України

Редакційна колегія:

Іван БЕХ, Надія БІБІК, Микола ВАШУЛЕНКО,
Галина ДРЕВАЛЬ, Валентина ЗАТОРЖИНСЬКА,
Людмила КОВАЛЬ, Ярослава КОДЛЮК,
Юлія КОЛЕСНИКОВА (*завідувач відділу*),
Тетяна КОХНО, Людмила ЛІЩИНСЬКА,
Людмила ЛОПУШАНСЬКА (*відповідальний
секретар*), Алевтина ЛОТОЦЬКА,
Світлана МАРТИНЕНКО, Віра МЕЛЕШКО,
Олександр МИТНИК, Антоніна МОВЧУН,
Ізольда НІЗЕЛЬСЬКА, Оксана ОНОПРИЄНКО,
Наталія ПАРХОМЕНКО, Тамара ПИРОЖЕНКО,
Тамара ПОНІМАНСЬКА, Катерина ПОНОМАРЬОВА,
Катерина ПРИЩЕПА, Тетяна ПУШКАРЬОВА,
Олександра САВЧЕНКО, Світлана СТІЛЕЦЬ,
Світлана ТАРНАВСЬКА, Володимир ТИМЕНКО,
Ольга ХОРОШКОВСЬКА, Людмила ХОРУЖА,
Тетяна ЯРЕМЧУК (*завідувач відділу*).

Зареєстровано Державним комітетом інформаційної
політики, телебачення та радіомовлення України
серія КВ, №6506 від 09.09.2002 року.
Підписано до друку 22.01.2018. Формат 84x108/16.
Папір газетний. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 6,72.
Умовн. фарбовідб. 6,72. Обл.-вид. арк. 9,75.
Зам. 0104902.

Адреса редакції: 04213, Київ,
вул. Прирічна, 25-А, к. 12,
тел./факс (044) 501-03-87
www.pochatkova-shkola.net
e-mail: pochatkovasc.ua@gmail.com

Видруковано у видавництві «Преса України».
03148, Київ, вул. Героїв Космосу, 6
Свидовство № 35481684
http://www.pressa.kiev.ua/
Якість друку повністю відповідає наданому видавцем
видавничому оригіналу.

© «Початкова школа», 2019

ЗМІСТ

Курило В., Остроуменко А. Створення успішного середовища
для гармонійного розвитку молодшого школяра 1

Методика навчання

Савченко О. Види міжпредметних завдань на уроках
літературного читання 5

Лизак Н. Мета і завдання уроків читання в післябукварний
період навчання грамоти 9

Гетьман В. Урок навчання грамоти у 1 класі
(післябукварний період) 11

Чадукова О. Інтегрований урок з використанням
інтелект-карти у 3 класі 14

Биканова Н. Урок літературного читання, 4 клас 16

Савчук В. Усне додавання трицифрових чисел виду $520 + 340$.
Розширена задача на зведення до одиниці 19

Шишова О. Розселення людей на Землі.
Чисельність населення Землі, її зміна 21

Ягуна І. Інтегровані заняття у 1 класі 26

Чемерис Т. Урок з основ здоров'я у 1 класі 34

Півстоліття разом. Як це було 37, 50, 58, 60

Нова українська школа

Іщенко О., Логачевська С. Інтегрований підручник
як основа формування "компетенцій майбутнього"
в учнів Нової української школи 38

Творчий проект

Яремчук Т. Мандрівка Всесвітом (4 клас) 40

Школа і родина

Балютіна К. "Шпаргалка" для батьків 43

Красоткіна Н. Моє бачення виховання дітей 48

Мовна скарбничка

Чумарна М. Мова – не лише слова 51

Бесіди про духовність і мораль

Голибард Є. Ставлення до Правди 54

З американського зошита

Охрімчук Р. Виховання: просто про складні життєві речі 56

Науково-педагогічна творчість

Сакалюк О. Підготовка вчителів до формування
здоров'язбережувальної компетентності молодших школярів
засобами LEGO-конструювання 59

Нам пишуть

Гуцалюк Т. У дивосвіті мови 61

Зозуляк А. Розвиток творчої особистості молодшого школяра
в системі навчання за науково-педагогічною програмою
"Інтелект України" 62

Конкурс "Розповідь про добрі справи" 53, 63

Передрук будь-якого матеріалу українською або іншими мовами
без письмової згоди редакції заборонено.

000000121583

Бібліотека Київського університету ім. Б. Грінченка

Індекс 74404, 95444

Конкурс
"розповідь
про добрі справи"

Поліна Ткаченко

Малюнки учнів 2-А класу Краматорської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату І–ІІ ст. № 18 Донецької обл.
Вчитель – Ганна Печерська.

Мій добрий вчинок. Данііл Дяченко

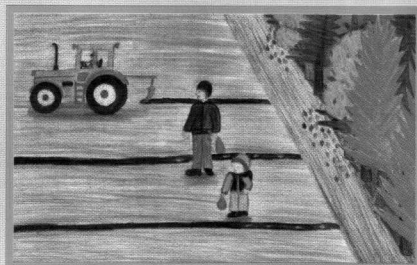
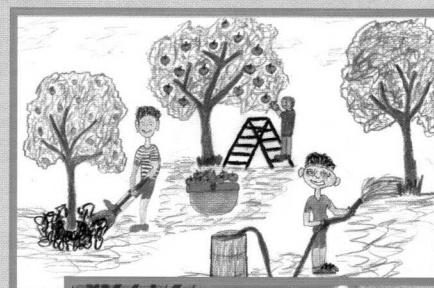

Їдальня для пташок

Малюнки учнів 4 класу Міцівецької ЗОШ І–ІІ ст.
Дунаєвецького р-ну Хмельницької обл. Вчитель – Ольга Горбатюк.

Допомога бабусі. Ангеліна Трачук

Дуби ростуть повільно...

Костянтин Барановський
Малюнки учнів 3 класу Ганнівського НВК "ЗОШ І–ІІ ст., ДНЗ"
Дунаєвецького р-ну Хмельницької обл. Вчитель – Інна Берекець.

Найда. Артур Петров

Малюнки учнів 4-Б класу
Дунаєвецької ЗОШ І–ІІІ ст. № 4
Хмельницької обл.
Вчитель – Валентина Савчук.

Доля. Михайло Подолян

Врятоване кошеня.
Софія Козярук

Друзі пізнаються в біді. Валерія Банасюкевич,
Анастасія Твердохліб, Богдана Прокопенко

Малюнки учнів 2 класу
Балинського ліцею Смотрицької ОТГ Дунаєвецького р-ну Хмельницької обл. Вчитель – Віта Козярук.